

Autor(ka): Hana Mištová
Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
Datum odevzdání posudku: 21. 1. 2019
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Jan Petr, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce

Didaktické zpracování tematického celku Přírodní společenstva na 1. stupni ZŠ.

Práce obsahuje 62 stran textu, 48 stran příloh a cituje 33 literárních pramenů.

Autorka se ve své práci věnuje didaktickému zpracování tematického celku Přírodní společenstva pro výuku v malotřídní škole, kde musí být vyučování přizpůsobeno kooperaci různě starých žáků.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Předložená práce směřuje v zásadě ke dvěma cílům. Prvním je samotné didaktické zpracování tématu se všemi doprovodnými materiály a metodickými pokyny nezbytnými pro realizaci výuky a druhým cílem je zhodnocení možností takto naplánované výuky počínaje testem znalostí žáků, přes vyhodnocení pracovních listů až po diskusi možných metodických obtíží a jejich případnou eliminaci.

Autorka zpracovala téma se zaměřením především na společenstvo lesa, louky, pole a společenstev vodních organismů. Za tímto účelem provedla autorka poměrně detailní analýzu učebnic s ohledem na ty učebnicové řady, které se používají na obou školách, kde byl realizován výzkum a ověřována výuka podle navržené metodiky. Hlavním přínosem jinak poměrně konvenčně zpracovaných didaktických námětů je jejich aplikace na podmínky malotřídních škol, ve kterých se autorka podle předloženého textu poměrně dobře orientuje a podrobně rozpracovává téma do jednotlivých ročníků.

Základem pro didaktické zpracování tématu by měl být kvalitní literární přehled. Zde autorka využívá řadu zdrojů, které poměrně přehledně pojednávají o přírodních společenstvech, avšak vzhledem k tomu, že mnohdy jde o zdroje relativně staré, je potřeba z pohledu současné ekologie společenstev přistupovat k práci se zdroji více kriticky. Bohužel se zde také projevila autorčina horší orientace v pro ni možná odtažitě problematice ekologie společenstev a biologie obecně. Jak jinak si vysvětlit některé formulace jako například: str. (8) „Obojživelníci dýchají pomocí vzdušnic (Jeník a Větvička, 1982)“. Myslím, že zmínění autoři by za takovou interpretaci jejich textu rozhodně nebyli rádi. Objevují se i problematické a vágní formulace: (54) společenstva: les, pole, louka a voda – voda není společenstvo, i když asi rozumím, co chtěla autorka vyjádřit.

Za nevhodné nebo zavádějící považuji také následující formulace: „Patří mravenec do lesa?“ – naštěstí bylo nahrazeno zcela jinými formulacemi ve finálních testech. I přes veškerou snahu stále zůstaly v textu některé nejasnosti a pro žáky matoucí zadání otázek např.: „Jaký je rozdíl mezi stavbou těla byliny a stavbou těla obiloviny?“

Hodnocení formální stránky práce:

Práce má standardní strukturu a úpravu. Autorka se evidentně snažila o závěrečnou revizi různých chyb a překlepů a to se jí až na některé výjimky (např. (8) bezkolejové louky X bezkolencové louky, (24) plevy, (36) Obilná zrna jsou uležena v klasech (2x), (42) ocún jelení) podařilo. Bohužel se nevyhnula formulačním nepřesnostem nebo nesrozumitelným a nevhodným formulacím. Za všechny mohu uvést např. následující pasáže: (8) „Louky a pastviny jsou typické pro trávy.“ (17) „Nejprve byl přiblížen školní vzdělávací program.“ (24) „Kromě létajícího hmyzu je zde zmíněná kobylka zelená.“ (38) „Žáci říkají jaké rostliny a trávy znají. (58) „...více aktivit na zkoumání a vlastní objevy žáka.“ Zároveň se domnívám, že autorka možná nadbytečně užívá odbornou „latinskou“ terminologii. Jednak ji používá nevyváženě, tedy jen na některých místech, jednak se může dopustit chyb (např. (32) Len setý *Linu musitatissimum* vs. *Linum usitatissimum*) a pro didaktickou práci zaměřenou na primární přírodovědu není tato terminologie nezbytná. V příloze č. 12 jsou chybně použité šipky, které se obvykle v nákresech nepožívají, správné je použití rovných čar.

Dovolím si také upozornit na nedostatky v interpunkci v rámci seznamu použitých literárních zdrojů.

Závěr:

Vzhledem k tomu, že práce splňuje požadavky kladené na magisterskou práci uzavírající studium učitelství pro 1. st. ZŠ a uvedené nedostatky nejsou překážkou, doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Ve vyhodnocení úspěšnosti či neúspěšnosti žáků v testech se pracuje s poměrně malým a pro statistické vyhodnocení nedostatečným vzorkem žáků. Uvítal bych při obhajobě stručné zhodnocení toho, jak žáci naplánovanou výuku přijali a zda existují nějaké signály s odstupem času, jak úspěšná výuka byla?

Jaká skupina živočichů dýchá vzdušnicemi?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: dobře

Podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 21. 1. 2019

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl